

Załącznik
do uchwały Nr XIX/187/2020
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 29 kwietnia 2020 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
W INOWROCŁAWIU W 2019 ROKU
ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej ustawą, zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Ustawa wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatu w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Art. 182 ust. 5 ustawy stanowi: „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.”.

W Powiecie Inowrocławskim Zarządzeniem Nr 77/2011 Starosty Inowrocławskiego z 10 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 76 ust. 15 ustawy stanowi: „Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr XXXIV/286/2017 z 22 grudnia 2017 r. przyjęła Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2018-2020, który zakłada powstawanie w każdym roku nowych zawodowych rodzin zastępczych.

Uwzględniając lokalne uwarunkowania i możliwości finansowe powiatu, Program ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci.

Głównym celem Programu jest „Stworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na jej formy rodzinne”.

Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe oraz rodziny zastępcze zawodowe.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Pieczą zastępczą powinna mieć charakter jedynie okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną biologiczną. Dziecko, postanowieniem sądu, może zostać umieszczone w jednej z dwóch form pieczy zastępczej:

- rodzinnej,
- instytucjonalnej.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2019 r. wyniosła ogółem 375 dzieci, wobec 389 dzieci w 2018 r., co oznacza spadek o 3,73%.

Stan rodzin zastępczych na 1 stycznia 2019 r. – 145 rodzin zastępczych, w których przebywało 201 dzieci. Stan rodzin zastępczych na 31 grudnia 2019 r. – 137 rodzin zastępczych, w których przebywało 195 dzieci.

W 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wypłacało świadczenia 162 rodzinom zastępczym, w których przebywało 245 dzieci, w tym rodzin niezawodowych było 36 i przebywało w nich 44 dzieci oraz 12 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 59 dzieci. Utworzonych zostało 17 nowych rodzin zastępczych i zostało umieszczonych 44 dzieci.

Poniżej w tabeli przedstawiono liczbę rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach.

Nazwa gminy	liczba rodzin zastępczych	liczba dzieci
Dąbrowa Biskupia	0	0
Inowrocław	15	21

Gniewkowo	18	24
Janikowo	10	14
Kruszwica	14	23
Miasto Inowrocław	80	101
Pakość	12	22
Rojewo	5	15
Złotniki Kujawskie	8	25
Razem	162	245

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci w wieku:	142	44	59	23	4
poniżej 1 roku	2	0	7	5	1
od 1 roku do 3 lat	6	1	21	11	2
4- 6 lat	17	5	10	5	0
7-13 lat	44	16	14	2	0
14-17 lat	44	15	5	0	0
18-24 lat	29	7	2	0	1

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
rodziny zastępcze spokrewnione	142	8	5	1	24	13	91
rodziny zastępcze niezawodowe	44	2	0	2	12	5	23

rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	59	9	6	10	20	2	12
pogotowia rodzinnego	23	7	3	8	3	2	0
specjalistyczną	4	0	2	0	1	0	1

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	142	44	59	23	4
sieroctwa	2	4	1	0	0
pólsieroctwa	13	7	1	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	66	20	37	13	1
przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0
bezzradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	30	7	8	4	2
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	5	4	4	2	1
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	9	0	7	4	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	12	1	0	0	0
ubóstwo	0	0	0	0	0
inne	4	1	1	0	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0
małoletnie matki	1	0	0	0	0

W omawianym okresie rozwiązaniu uległo 25 rodzin zastępczych i 50 dzieci opuściło rodziny zastępcze, w tym 20 dzieci usamodzielniało się, 15 dzieci powróciło do rodziców, 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 1 dziecko trafiło do innej rodziny zastępczej, 10 dzieci trafiło do rodzin adopcyjnych.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, którym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, przebywało 103 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. przebywało 99 dzieci, wszystkie z terenu Powiatu Inowrocławskiego.

W 2019 r. w placówkach przebywało w sumie 130 dzieci. Wydano 28 nowych skierowań.

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci w wieku:	130	130	0	0	0
poniżej 1 roku	0	0	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	3	3	0	0	0
4-6 lat	5	5	0	0	0
7-13 lat	51	51	0	0	0
14-17 lat	48	48	0	0	0
18-24 lat	23	23	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
dzieci umieszczone w placówce ogółem	do 3 miesiące	powyżej 3 do 6 miesiące	powyżej 6 do 12 miesiące	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
130	4	6	17	24	21	58

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na skutek	liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci umieszczone w placówce, z tego na skutek:	130	130	0	0	0
sieroctwa	0	0	0	0	0
pólsieroctwa	0	0	0	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	56	56	0	0	0
przemocy w rodzinie	1	1	0	0	0
bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	55	55	0	0	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	6	6	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	2	2	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0
ubóstwa	0	0	0	0	0
inne	9	9	0	0	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0
małoletnie matki	1	1	0	0	0

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

Stosownie do treści art. 145 przywołanej ustawy warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Osobie usamodzielnianej przysługują następujące formy pomocy.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – przysługuje po ukończeniu nauki. Wysokość ww. pomocy uzależniona jest od okresu przebywania w rodzinie zastępczej lub placówce. Pomoc ta przysługuje osobie przebywającej w spokrewnionej rodzinie zastępczej przez okres co najmniej 3 lat i nie może być niższa niż 3 470 zł. Dla usamodzielnianych wychowanków, opuszczających niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze pomoc ta wynosi minimum 1 735 zł jeśli wychowanek przebywał w pieczy ponad rok i nie mniej niż 6 939 zł w przypadku przebywania w pieczy ponad trzech lat.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 526 zł miesięcznie – przysługuje wychowankom do 25 roku życia, jeżeli kontynuują naukę. Pomoc ta przysługuje, jeżeli usamodzielniany wychowanek przebywał w spokrewnionej rodzinie zastępczej ponad trzy lata lub ponad rok w przypadku wychowanków pozostałych form pieczy zastępczej.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- zmieniła trzykrotnie bez uzasadnionych powodów, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przysługuje wychowankom kontynuującym naukę zamieszkałym w mieszkaniach chronionych, bursach i wynajmującym mieszkania.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – przysługuje wychowankom rodzin i placówek i wynosi minimum 1 577 zł a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie mniej niż 3154 zł.

Pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2019 r. było 166 usamodzielnianych wychowanków, w tym 99 z rodzin zastępczych, 61 z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 6 z młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych, z czego:

- 1) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki zostało objętych 83 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 86;
- 2) pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 21 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 19;
- 3) pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 27 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 19;
- 4) pomocą mieszkaniową zostało objętych 2 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 7;
- 5) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki było objętych 44 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 50;
- 6) pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 13 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 10;
- 7) pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 19 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 14;
- 8) pomocą mieszkaniową zostało objętych 11 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 17;
- 9) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki zostało objętych 6 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych, w roku ubiegłym 7;
- 10) pomocą na usamodzielnienie został objęty 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w roku ubiegłym 2;
- 11) pomocą mieszkaniową zostało objętych 2 wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w roku ubiegłym 3.
- 12) pomocą na zagospodarowanie – w formie rzeczowej został objęty 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w roku ubiegłym 2.

W okresie sprawozdawczym wydano w powyższym zakresie 318 decyzji administracyjnych, z czego:

- 1) na kontynuowanie nauki 127 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 69 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 8 dla usamodzielnianych z młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych;
- 2) na zagospodarowanie 21 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych oraz 13 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 2 wychowanków MOW;
- 3) na usamodzielnienie 27 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 17 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 2 dla usamodzielnianych z młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
- 4) na pomoc mieszkaniową 2 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 23 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 7 dla usamodzielnianego z młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Praca z usamodzielnianym wychowankiem odbywa się zgodnie z założeniami indywidualnego programu usamodzielnienia. Pracownicy socjalni monitorują realizację programów usamodzielnienia dla wychowanków. W sytuacji braku wsparcia najbliższego środowiska rodzinnego wychowanków (brak kandydatów na opiekuna usamodzielnienia), pracownicy podejmują się pełnienia funkcji opiekunów usamodzielnienia. Pracownicy obok realizacji zadań mających na celu przyznanie świadczenia w formie finansowej bądź rzeczowej, świadczą wychowankom również pomoc w formie wsparcia i pracy socjalnej. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych służy przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu bądź nabywaniu przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Celem naczelnym każdego podejmowanego działania jest życiowe usamodzielnienie wychowanków w zgodzie z obowiązującymi normami społecznymi. Głównym problemem usamodzielniających się wychowanków jest pozyskanie własnego mieszkania.

Pracownik socjalny podejmując współpracę z usamodzielnianym wychowankiem i jego rodziną, ocenia sytuację oraz określa występujące trudności wymagające wsparcia. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji. W ramach pracy socjalnej na rzecz wychowanków podejmowano działania:

- a) określanie potrzeb i oczekiwań wychowanków na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych oraz rozmów;
- b) motywowanie do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej wychowanków i ich rodzin;
- c) monitorowanie sytuacji wychowanków pod kątem wywiązywania się z dokonywanych ustaleń;
- d) motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki;
- e) współpraca ze szkołami, instytucjami i innymi placówkami w celu ustalenia sytuacji dotyczącej kontynuowania nauki przez usamodzielnianych wychowanków;
- f) ustalanie czy wychowankowie posiadają ubezpieczenie zdrowotne i informowanie ich o możliwości ubezpieczenia i o konsekwencjach w sytuacji braku ubezpieczenia zdrowotnego;
- g) udzielanie informacji o uprawnieniach i przysługujących świadczeniach z innych instytucji;
- h) udzielanie pomocy w pisaniu pism urzędowych, np. podań, wniosków w celu uzyskania przysługujących świadczeń;
- i) zapewnienie wychowankom dostępu do specjalistycznej pomocy poprzez informowanie o możliwości wsparcia psychologicznego, prawnego;
- j) współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, sądami, organizacjami społecznymi na rzecz usamodzielnianych wychowanków.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wszystkie rodziny zastępcze, które złożyły wniosek o objęcie opieką koordynatora taką pomoc otrzymały. Pozostałe rodziny wspierał pracownik socjalny Centrum.

Osoby zgłaszające się do PCPR otrzymują kompletne informacje związane z możliwością utworzenia rodziny zastępczej i specyfiką funkcjonowania rodzinnej pieczy. Kandydatom udzielana jest pomoc w wypełnieniu dokumentacji, pozyskaniu dokumentów niezbędnych do kwalifikacji.

Centrum posiada autorski program do szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów

na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pn.: „Sztuka rodzicielstwa zastępczego”. W 2019 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zatwierdził na kolejny okres 5 lat dodatkowy program szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, jak również, dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 12 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozpoczęli kwalifikację jednego małżeństwa. W 2019 r. zostało przeszkolonych 7 kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”, z których 2 osoby otrzymały kwalifikacje na rodziny pomocowe.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu jest umieszczona procedura kwalifikowania kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.

Od stycznia do czerwca 2019 r. Centrum realizowało projekt „Zdrowy rodzic-szczęśliwe dziecko” finansowany przez Fundację Orlen Dar Serca. Podstawowym założeniem było zwiększenie świadomości opiekunów zastępczych w kwestii dbania o własne zdrowie (spotkania z dietetykiem, rehabilitantem, psychologiem). Uczestnicy projektu brali również udział w zajęciach zumby, nordic walking, w zabiegach rehabilitacyjnych, a każdy opiekun otrzymał karnet na basen.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej promowali również ideę rodzicielstwa zastępczego na piknikach rodzinnych zorganizowanych przez Katolickie Stowarzyszenie „Służyć życiu” w dniu 9 czerwca jak i Zarząd Osiedla „Piastowskie” w dniu 21 września.

Centrum kontynuowało promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie gmin naszego powiatu. 8 czerwca we współpracy ze Spółdzielnią Socjalną „Wigor” w Żalinowie został zorganizowany festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Dnia Dziecka i Seniora. Dla najmłodszych czekały rozmaite atrakcje m.in. zabawy z magiem, akrobacje na dmuchanych zamkach i trampolinach, występy artystyczne seniorów, zajęcia plastyczne, fotobudki, zabawy integracyjne juniorów i seniorów. Wszyscy uczestnicy festynu uraczyli się domowym ciastem, lodami oraz kiełbasą z grilla. Dla smakoszy dodatkowo były pieczone na miejscu podplomyki. Wspólne biesiadowanie stworzyło idealne warunki do wymiany doświadczeń w opiece nad dziećmi i promocji rodzicielstwa zastępczego.

7 grudnia Centrum zorganizowało wycieczkę dla rodzin zastępczych do Fabryki bombek „Kadpol” w Gnieźnie. Opiekunowie wraz z dziećmi mieli możliwość zapoznania się z procesem produkcji ozdób choinkowych wykonywanych ręcznie przez rodzinną firmę.

Uczestnicy wycieczki mieli także możliwość spotkania się w Katedrze Gnieźnieńskiej z Prymasem Polski – arcybiskupem metropolitą gnieźnieńskim Wojciechem Polakiem, który zapoznał opiekunów zastępczych z historią katedry i relikwii Św. Wojciecha oraz udzielił błogosławieństwa.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, zapewnia wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną placówkom opiekuńczo-wychowawczym i ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133a. W strukturach Ośrodka funkcjonuje 7 placówek z 98 miejscami, w których przebywają dzieci umieszczone na podstawie postanowień sądów, są to:

- 1) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Ewa” przy ul. Konwaliowej 6;
- 2) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Agata” przy ul. Tadeusza Śliwaka 4;
- 3) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3 w Gniewkowie – Dom dla dzieci „Alicja” przy ul. Dworcowej 9a;
- 4) Placówka opiekuńczo-wychowawczej nr 4 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Nina” przy ul. Stanisława Kiełbasiewicza 9;
- 5) Placówka opiekuńczo-wychowawca nr 5 w Orłowie – Dom dla dzieci „Julia” w Orłowie nr 52;
- 6) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 6 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Anna” przy ul. Sportowej 4, która w grudniu 2019 r. zmieniła siedzibę i obecnie mieści się w Kruszwicy przy ul. Kasprowicza 11;
- 7) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 8 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Karolina” przy ul. Dworcowej 18.

Pracownicy poszczególnych placówek oraz OWDiR-u zapewniali dzieciom opiekę i wychowanie oraz zaspokajali ich niezbędne potrzeby: zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu

w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym również odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewniano dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmowano działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Dane dotyczące funkcjonowania placówek przedstawiają poniższe tabele:

Placówka	liczba miejsc statutowych	średnia liczba wychowanków	stan wychowanków na 31.12.2019	koszt utrzymania w zł
Dom dla dzieci „Ewa”	14	14	16	4 465,36
Dom dla dzieci „Agata”	14	14	15	4 715,97
Dom dla dzieci „Alicja”	14	14	14	4 591,58
Dom dla dzieci „Nina”	14	15	15	4 277,00
Dom dla dzieci „Julia”	14	16	14	4 181,46
Dom dla dzieci „Anna”	14	15	11	4 108,63
Dom dla dzieci „Karolina”	14	15	14	4 260,08
Razem	98	103	99	

Placówka	przeciętne zatrudnienie w etatach	średnie wynagrodzenie w zł
Dom dla dzieci „Ewa”	8,47	3 901,08
Dom dla dzieci „Agata”	9,25	3 642,25
Dom dla dzieci „Alicja”	8,30	3 830,34
Dom dla dzieci „Nina”	9,01	3 434,22
Dom dla dzieci „Julia”	8,43	3 591,16
Dom dla dzieci „Anna”	9,03	3 451,03
Dom dla dzieci „Karolina”	8,27	3 451,33

OWDIR	15,28	4 146,37
-------	-------	----------

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu inowrocławskiego korzystały z oferty szkoleniowej w ramach realizowanego przez Centrum programu „Rodzina w Centrum 2”. Opiekunowie mieli również możliwość wzięcia udziału w Konferencji „Problemy współczesnej rodziny”, której współorganizatorem było Centrum.

23 spokrewnionych opiekunów zastępczych podnosiło swoje kompetencje opiekuńczo-wychowawcze na warsztatach szkoleniowych prowadzonych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Centrum posiada autorski program do szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pn.: „Sztuka rodzicielstwa zastępczego”. W 2019 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zatwierdził na kolejny okres 5 lat dodatkowy program szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, jak również, dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 12 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozpoczęto kwalifikację jednego małżeństwa. W 2019 r. zostało przeszkolonych 7 kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”, z których 2 osoby otrzymały kwalifikacje na rodziny pomocowe.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia,

b) specjalistycznego poradnictwa.

W pierwszym półroczu 2019 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowany był projekt „Zdrowy rodzic – szczęśliwe dziecko” finansowany przez Fundację Orlen Dar Serca. W ramach projektu odbyły się grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Rodziny uczestniczyły między innymi w dwóch spotkaniach z panią dietetyk, która w przystępny sposób przekazała wiadomości na temat racjonalnego odżywiania, ale również przeprowadziła indywidualne konsultacje połączone z analizą masy ciała dla każdego uczestnika projektu. Na jednej z grup wsparcia obecny był psycholog, który przeprowadził prelekcje na temat ochrony zdrowia psychicznego, najważniejszych i najbardziej powszechnych problemów, przyczyn i objawów chorobowych. Prowadząca poinformowała o sposobach osiągnięcia stanu równowagi psychicznej i ćwiczeniach relaksacyjnych. Odbyły się również zajęcia sportowe z instruktorami fitnessu dotyczące techniki nordic walking oraz zumby. W ramach projektu rodzice zastępczy w specjalistycznej klinice spotkali się z fizykoterapeutą i zapoznali z ogólnorozwojowymi i rozciągającymi ćwiczeniami rehabilitacyjnymi. W okresie od lutego do końca kwietnia każda z uczestniczek projektu przez 5 dni korzystała z 2 indywidualnie dobranych przez fizykoterapeutę zabiegów. Każdy uczestnik projektu otrzymał również karnet na basen. Projekt zakończyła uroczystość podsumowująca wszystkie spotkania oraz podkreślająca i doceniająca zaangażowanie uczestników.

Edukację i wymianę doświadczeń między rodzinami zastępczymi umożliwiły również szkolenia dla spokrewnionych rodzin zastępczych. W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 szkolenia, na których przeszkolono 23 osoby. Rodziny miały również możliwość wzięcia udziału w Konferencji „Problemy współczesnej rodziny”, której współorganizatorem było Centrum.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało szereg inicjatyw w celu integrowania środowiska rodzinnej pieczy zastępczej jak i promowania rodzicielstwa zastępczego. Rodziny zastępcze miały okazję uczestniczyć między innymi w piknikach rodzinnych, na których promowano rodzicielstwo zastępcze. Odbyła się również duża impreza plenerowa z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowana przez Centrum we współpracy ze Spółdzielnią Socjalną „WIGOR” w Żalinowie. Bardzo dużą popularnością cieszą się wspólne wyjazdy rodzin zastępczych, tak jak zorganizowana przez koordynatorów wycieczka do Fabryki Bombek „Kadpol” w Gnieźnie. Wspólny wyjazd nie tylko był okazją do kolejnego spotkania integracyjnego rodzin zastępczych ale i do spotkania z Prymasem

Polski w Katedrze Gnieźnieńskiej Wojciechem Polakiem. Integracji rodzin, pozostawaniu w stałym kontakcie i przekazywaniu najważniejszych informacji służy strona internetowa oraz profil na portalu społecznościowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Dzięki temu rodziny zastępcze na bieżąco mają dostęp do informacji o organizowanych uroczystościach, spotkaniach edukacyjnych, spotkaniach grup wsparcia oraz organizowanych szkoleniach przez współpracujące z Centrum instytucje.

W okresie sprawozdawczym funkcjonowały grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży. Podopieczni z rodzin zastępczych mieli okazję zaznajomić się z ofertą imprez kulturalnych i rozrywkowych na terenie powiatu jak i skorzystać z różnych atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu. Ponad 100 dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych uczestniczyła w zorganizowanych przez koordynatorów imprezach i spotkaniach kulturalnych, edukacyjnych, sportowych i integracyjnych typu:

- 1) ferie zimowe - Ochotniczy Hufiec Pracy – 21-25 stycznia;
- 2) spektakl „Przygody Pipi Skarpetki” Studio Teatralne Krak-Art. z Krakowa Biblioteka Miejska – 11 lutego;
- 3) spektakl „Kopciuszek na wesoło” Teatr Akcja Młodzieżowy Dom Kultury – 27 marca;
- 4) piknik z okazji Dnia Dziecka „Gesal wśród złotych rączek” Łącko – 25 maja;
- 5) Dzień rodzicielstwa zastępczego „Rodzinnie z WIGOREM” Żalinowo – 8 czerwca;
- 6) piknik rodzinny zorganizowany przez Katolickie Stowarzyszenie „Służyć Życiu” - 9 czerwca;
- 7) „Spotkanie z podróżniczą rodziną Łopacińskich” Salonik Literacko-Artystyczny Biblioteka Miejska - 17 września;
- 8) piknik rodzinny na Osiedlu Piastowskim – 21 września;
- 9) warsztaty „Relacje w rodzinie. Mój wpływ - moja odpowiedzialność” PCPR – 25 października;
- 10) spotkanie grudniowe z rodzinami zastępczymi - wyjazd do Gniezna do Fabryki Bombek „Kadpol” - 7 grudnia.

Wszystkie podejmowane inicjatywy miały na celu integrację środowiska rodzin zastępczych, wzmacnianie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodziców zastępczych oraz wsparcie w pełnionych funkcjach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2019 r. realizowało projekt „Rodzina w Centrum 2”. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu oraz z trzema miejskimi ośrodkami pomocy rodzinie, jednym

miejskim ośrodkiem pomocy społecznej oraz osiemnastoma powiatowymi centrami pomocy rodzinie z województwa kujawsko-pomorskiego. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.

Projekt skierowany jest do:

- ✓ osób przebywających w pieczy zastępczej,
- ✓ osób opuszczających pieczę zastępczą,
- ✓ osób sprawujących pieczę zastępczą,
- ✓ osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum 2” zrealizowano następujące formy wsparcia:

- ✓ specjalistyczne poradnictwo rodzinne:
 - pedagogiczne,
 - poradnictwo prawne,
 - poradnictwo psychologiczne,
- ✓ warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie,
- ✓ zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów,
- ✓ warsztat dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą,
- ✓ wyjazd edukacyjny 5-dniowy wzmacniający więzi i relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi,
- ✓ warsztat „Moje emocje” dla dzieci.

W roku sprawozdawczym odbyło się 1 spotkanie edukacyjne dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, w którym uczestniczyło 25 osób. Tematem spotkania były „Problemy i zagrożenia współczesnej rodziny”.

W ramach realizacji projektu pedagog przepracował z uczestnikami 100 godzin, natomiast psycholog 200 godziny. Prawnik udzielił 50 porad. W wyjeździe edukacyjnym mającym na celu poprawę komunikacji w rodzinach i wzmocnienie kompetencji społecznych uczestników (warsztat dla rodziców, warsztat dla dzieci, wspólny warsztat, coach) udział wzięło 39 osób.

8. *Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.*

W związku z wejściem w życie w 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została podjęta przez Radę Powiatu Inowrocławskiego uchwała Nr XXVI/265/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zmian w organizacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Inowrocławskim, poprzez przypisanie z dniem 1 stycznia 2013 r. Ośrodkowi Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu zadań centrum organizacyjnego i administracyjno-ekonomicznego.

9. *Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wyznaczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało uregulowane w 2011 r.

10. *Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.*

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym i placówkom opiekuńczo-wychowawczym informacje o stanie zdrowia dzieci, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Do właściwych placówek zdrowia kierowano pisma z prośbą o przekazanie dokumentacji medycznej (historia choroby, karta szczepień) oraz przekazania informacji dotyczącej potencjalnych obciążeń zdrowotnych w rodzinie.

11. *Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.*

W okresie sprawozdawczym prowadzono rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny

zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe w okresie sprawozdawczym aktualizowały niezbędne zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinię psychologiczną o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Opiekunowie zastępczy przedstawili również aktualne informacje dotyczące danych zawartych w art. 46 ust. 2 ustawy.

Każdorazowa zmiana danych w rejestrze była przekazywana do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu. W 2019 r. wysłano do sądu 29 aktualizacji rejestru.

12. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka w tym dokumentacji medycznej, szkolnej, rodzinnej, a także planów pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka. Zgodnie z obowiązującymi przepisami koordynatorzy nawiązywali współpracę z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, którzy współuczestniczyli w opracowaniu planu pomocy dziecku.

13. Finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,***
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,***
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.***

Do zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu należy organizowanie opieki w spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych poprzez:

- udzielanie wsparcia oraz pomocy pieniężnej na częściowe zaspokojenie potrzeb dzieci w tych rodzinach,
- przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom tych rodzin,
- wypłatę wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych.

Wydatki na pieczę zastępczą wyniosły 13 805 857,73 zł, w roku poprzednim było to 11 517 978,12 zł, co stanowiło 7,4% planowanych wydatków budżetu powiatu (185 689 009,08 zł).

W okresie sprawozdawczym na pieczę rodzinną wydatkowano 5 376 822,87 zł, co stanowiło 2,9% planowanych wydatków budżetu powiatu, w roku poprzednim było to 5 210 265,46 zł, z czego na:

- 1) dotacje celowe w wysokości 606 961,07 zł na świadczenia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych dla powiatów, w których przebywało 38 dzieci pochodzących z powiatu inowrocławskiego;

Poszczególnym powiatom przekazano następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota wydatkowanych środków w zł
1	Powiat Bialski	1	8 658,56
2	Powiat Brodnicki	4	75 598,46
3	Powiat Bydgoski	1	8 328,00
4	Miasto Bydgoszcz	1	3 156,00
5	Powiat Chojnicki	1	26 422,19
6	Powiat Gnieźnieński	3	73 902,31
7	Powiat Gołdapski	1	13 124,00
8	Powiat Grudziądzki	2	19 066,66
9	Powiat Kępiński	2	25 250,94
10	Powiat Koniński	3	47 801,37

11	Miasto Konin	1	12 624,00
12	Powiat Mogileński	5	49 269,80
13	Powiat Nakielski	4	104 392,17
14	Powiat Toruński	1	12 624,00
15	Miasto Toruń	1	8 828,00
16	Powiat Tucholski	3	62 915,06
17	Powiat Wejherowski	1	12 624,00
18	Powiat Żniński	3	42 375,55
Razem		38	606 961,07

2) świadczenia w wysokości 3 158 621,26 zł dla 162 rodzin zastępczych, w tym 12 zawodowych, w których przebywało 245 dzieci, z czego na:

- utrzymanie dziecka - 2 045 237,64 zł,
- pomoc jednorazowa - 24 500 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dziecka – 23 165,34 zł,
- na remont lokalu – 2 500,00 zł,
- dodatek wychowawczy tzw. 500+ - 1 063 218,28 zł;

3) usamodzielnienie wychowanków w wysokości 538 292,30 zł, z czego:

- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 83 osób) - 367 685,30 zł,
- pomoc rzeczowa (dla 21 osób) – 51 154,00 zł,
- pomoc na usamodzielnienie (dla 27 osób) – 117 703,00 zł,
- pomoc mieszkaniowa (dla 2 osób) - 1 750,00 zł,

4) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 12 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 425 486,03 zł;

5) wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla osoby zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w wysokości 85 335,67 zł;

6) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 464 980,78 zł;

7) koszty obsługi dodatku wychowawczego 10 718,79 zł;

8) świadczenia w ramach Programu „Dobry Start” w wysokości 46 495,15 zł;

9) pozostałe koszty (delegacje służbowe, badania psychologiczne kandydatów, opłaty bankowe, itp.), w tym obsługi dodatku wychowawczego w wysokości 39 931,82 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiat Inowrocławski otrzymał środki w kwocie 293 522,71 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie 24 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych. Poszczególne powiaty przekazały następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Powiat Bielski	1	6 188,13
2	Powiat Braniewski	3	22 208,00
3	Miasto Bydgoszcz	4	86 074,49
4	Powiat Bydgoski	1	8 328,00
5	Powiat Koniński	1	5 552,00
6	Miasto Legnica	3	70 175,78
7	Powiat Legnicki	2	28 080,00
8	Powiat Malborski	1	8 328,00
9	Powiat Mogileński	2	12 624,00
10	Miasto Ruda Śląska	2	15 156,00
11	Powiat Słupski	1	8 328,00
12	Powiat Żniński	2	20 952,00
13	Powiat Piliński	1	1 528,31
Razem		24	293 522,71

Ustawa zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia kosztów w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy) i 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 549 019,07 zł, w poprzednim roku było to 442 794,66 4 zł, i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Gmina Gniewkowo	12	44 244,95
2	Miasto Inowrocław	70	289 021,60
3	Gmina Inowrocław	15	58 463,48
4	Gmina Janikowo	8	21 340,28
5	Gmina Kruszwica	17	67 955,55
6	Gmina Pakość	2	5 123,66
7	Gmina Rojewo	4	31 159,28
8	Gmina Złotniki Kujawskie	10	31 710,27
Razem		138	549 019,07

Z tego kwota 69 324,00 zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 97 644,30 zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 382 050,77 zł za pobyt w trzecim roku.

Podsumowując w roku sprawozdawczym na 245 wychowanków w rodzinach zastępczych inne jednostki samorządu terytorialnego pokrywały całość wydatków 24 wychowanków, a gminy częściowo pokrywały wydatki 138 wychowanków, co stanowiło 66,12%. W roku poprzednim na 255 wychowanków w rodzinach zastępczych inne jednostki samorządu terytorialnego pokrywały całość wydatków 26 wychowanków, a gminy częściowo pokrywały wydatki 129 wychowanków, co stanowiło 56,3%.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Rodziny zastępcze” były:

- 1) środki własne powiatu w wysokości 3 267 283,66 zł, w roku poprzednim było to 3 141 217,53 zł;
- 2) wpłaty dokonywane przez gminy w wysokości 549 019,07 zł, w roku poprzednim było to 442 794,66 zł;

- 3) dotacje celowe od innych jednostek samorządu terytorialnego na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych w wysokości 293 522,71 zł, w roku poprzednim było to 288 751,20 zł;
- 4) dotacja celowa z budżetu państwa na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 157 284 zł, w roku poprzednim było to 164 920 zł;
- 5) dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związana z realizacją dodatku wychowawczego w wysokości 1 063 218,28 zł, w roku poprzednim było to 1 129 927,79 zł;
- 6) dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań w ramach Programu „Dobry Start” w wysokości 46 495,15 zł w roku poprzednim było to 77 810 zł.

W okresie sprawozdawczym na instytucjonalną pieczę zastępczą wydatkowano 8 429 034,86 zł, w roku poprzednim było to 6 307 712,66 zł, co stanowiło 4,5% planowanych wydatków budżetu powiatu, z czego na:

- 1) działalność Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu wydatkowano 6 940 023,97 zł;
- 2) dotacje celowe na 17 dzieci z terenu naszego powiatu, które przebywały w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów i województw Powiat Inowrocławski poniósł wydatki w kwocie 825 714,52 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota przekazanych środków w zł
1	Powiat Chełmiński	1	24 081,20
2	Powiat Człuchowski	3	150 536,28
3	Powiat Gnieźnieński	1	68 052,94
4	Powiat Grudziądzki	1	371,46
5	Powiat Mogileński	1	63 759,79
6	Powiat Opatowski	2	110 512,90
7	Powiat Sierpecki	2	20 749,56
8	Miasto Włocławek	2	82 281,80

9	Województwo Podkarpackie	3	203 257,17
10	Województwo Podlaskie	1	102 111,42
Razem		17	825 714,52

- 3) usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 314 978,67 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 44 osób) – 167 508,50 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 13 osób) – 34 000,00 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 19 osób) – 100 625,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 11 osób) – 12 845,17 zł;
- 4) usamodzielnienie wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych w wysokości 27 525,81 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 6 osób) – 17 918,31 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 1 osoby) – 1 763,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 2 osób) – 5 200,00 zł,
 - pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej (dla 1 osoby) – 2 644,50 zł;
- 5) wypłata świadczenia wychowawczego tzw. 500+ - 288 865,52 zł dla 106 wychowanków;
- 6) wypłata świadczenia w ramach Programu „Dobry Start” w wysokości 31 926,67 zł.

Od 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia wydatków w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy), 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) i 50% (w trzecim roku i następnych latach) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 1 744 202,06 zł, w poprzednim roku była to kwota 1 473 105,36 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
------------	-------------------------	----------------------	---------------------------------------

1	Gmina Dąbrowa Biskupia	1	1 962,46
2	Gmina Gniewkowo	11	235 494,47
3	Miasto Inowrocław	61	970 889,04
4	Gmina Inowrocław	6	88 941,80
5	Gmina Janikowo	7	118 186,38
6	Gmina Kruszwica	8	109 258,43
7	Gmina Pakość	7	57 437,98
8	Gmina Rojewo	4	123 873,21
9	Gmina Złotniki Kujawskie	6	38 158,29
Razem		111	1 744 202,06

Z tego kwota 126 252,01 zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 250 653,97 zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 1 367 296,08 zł za pobyt w trzecim roku i kolejnych latach.

Podsumowując w roku sprawozdawczym na 130 wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych gminy częściowo pokrywały wydatki 111 wychowanków, co stanowiło 85,38%. W roku poprzednim na 134 wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych gminy częściowo pokrywały wydatki 101 wychowanków, co stanowiło 75,4%.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” były:

- 1) środki własne powiatu w wysokości 6571 804,31 zł, w poprzednim roku było to 4 775 965,10 zł;
- 2) wpłaty dokonywane przez gminy w wysokości 1 473 105,36 zł, w poprzednim roku było to 1 035 577,51 zł;
- 3) dotacja celowa na składkę zdrowotną w wysokości 63 333,00 zł, w poprzednim roku było to 58 642,20 zł;

- 4) dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związana z realizacją dodatku wychowawczego w wysokości 288 865,52 zł;
- 5) dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań w ramach Programu „Dobry Start” w wysokości 31 926,67 zł.

14. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) przekazano w wersji elektronicznej sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. w lipcu 2019 r. sprawozdanie za okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. oraz w styczniu 2020 r. sprawozdanie za okres od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

15. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych, o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2019 r. powiat inowrocławski nie przekazał do biura informacji gospodarczej danych o rodzicach biologicznych, których zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej przekraczają 12 miesięcy.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Centrum dokłada wszelkich starań, żeby pozyskać kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, aby jak najmniej dzieci musiało przebywać w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Promowanie rodzicielstwa zastępczego odbywało się m. in. poprzez:

- a) na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu wywieszone były plakaty zachęcające do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej;

- b) umieszczenie na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu oraz w mediach społecznościowych informacji dotyczących możliwości zostania rodziną zastępczą;
- c) udzielanie osobom zainteresowanym założeniem rodziny zastępczej szczegółowych informacji;
- d) promowanie idei rodzicielstwa zastępczego podczas udziału w imprezach masowych organizowanych na terenie powiatu inowrocławskiego:
 - Festyn w Żalinowie z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Rodzinnie z Wigorem”,
 - piknik rodzinny w ramach Kujawskiego Marszu dla Życia i Rodziny,
 - piknik rodzinny „Na powitanie jesieni” na Osiedlu Piastowskim w Inowrocławiu.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2019 r. badania psychologiczne przeszło 12 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej i 2 na rodzinę pomocową. Diagnoza obejmowała określenie predyspozycji i motywacji kandydatów. Pozytywną opinię psychologa otrzymało 10 osób. Psycholog dokonujący diagnozy spełniał warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. posiadał wykształcenie wyższe na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie powiatu inowrocławskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2019 r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeszkolili 23 spokrewnionych z dzieckiem opiekunów zastępczych. 10-godzinne warsztaty zawierały treści dostosowane do potrzeb rodziny wynikających ze specyfiki rozwojowej małoletnich przebywających w pieczy zastępczej. Ponadto opiekunowie zastępczy uczestniczyli w warsztatach szkoleniowych w ramach projektu „Rodzina w Centrum”.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Funkcjonowanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zostało opisane w zadaniach powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

W przypadku umieszczenia w zawodowej rodzinie zastępczej czwartego dziecka, Centrum zatrudniało osobę do pomocy w opiece. Taka sytuacja miała miejsce w 9 zawodowych rodzinach zastępczych. Dodatkowo, w jednej zawodowej rodzinie zastępczej, ze względu na sytuację zdrowotną umieszczonych dzieci, częstych konsultacji lekarskich, wymagających od opiekuna pobytu poza miejscem zamieszkania, Centrum zatrudnia osobę do pomocy.

W 2019 r. nie było zasadności zawierania umów z rodzinami pomocowymi.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Dzieci z rodzin zastępczych w 2019 r. nadal miały możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy w nauce przy Stowarzyszeniu Wzajemnej Pomocy „Flandria” w Inowrocławiu. Wolontariusze jako „starszy brat” i „starsza siostra” pomagali dzieciom w nadrobieniu zaległości szkolnych, odrabianiu lekcji, pisaniu prac maturalnych. Dodatkowo oferowali pomoc w nauce języków obcych.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W 2019 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej w celu realizacji złożonych zadań podjął współpracę z niżej wymienionymi instytucjami:

1) inne powiatowe centra pomocy rodzinie:

- zawierano porozumienia dotyczące warunków pobytu, wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- porozumiewano się w sprawie wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

2) Ośrodek Adopcyjny w Jaksicach:

- zgłaszano informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, przy uczestnictwie pracownika Ośrodka dokonywano okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej;

3) sądy:

- wnioskowano o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz o ustalanie opiekuna prawnego,
- po dokonaniu oceny sytuacji dziecka i sformułowaniu jej na piśmie organizator rodzinnej pieczy zastępczej przekazywał do właściwego sądu opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy,
- informowano sąd o możliwości powrotu dziecka do rodziny w przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej,
- w przypadku braku możliwości powrotu do rodziców biologicznych w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występowano do sądu z wnioskiem o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej,
- dochodzono przed sądem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka w przypadku, gdy od jego umieszczenia w pieczy zastępczej upłynął rok;

4) instytucje oświatowe (szkoły, przedszkola, żłobki):

- pozyskiwano informacje dotyczących postępów dzieci w nauce, zachowania w szkole oraz współpracy opiekunów zastępczych z ww. instytucjami,

- na zaproszenie Centrum przedstawiciele instytucji oświatowych uczestniczyli w ocenie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- występowano o informacje na temat aktualnej sytuacji szkolnej (frekwencja szkolna, oceny);

5) ośrodki pomocy społecznej:

- współpracowano z asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi w celu rozeznania sytuacji rodziny biologicznej oraz monitorowano działania podejmowane przez rodziców biologicznych w kierunku przywrócenia praw do opieki nad dzieckiem,
- na zaproszenie Centrum asystenci rodziny/pracownicy socjalni uczestniczyli w ocenie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej celem ustalenia zasadności dalszego pobytu w pieczy,
- na prośbę PCPR ośrodki pomocy społecznej udzielały pisemnej opinii dotyczącej sytuacji socjalno-bytowej i określały możliwość powrotu dzieci do rodziców biologicznych;

6) Spółdzielnia Socjalna „Wigor”:

- odbył się festyn z okazji Dnia Dziecka i Dnia Seniora połączony z obchodami Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Rodzinnie z Wigorem” zorganizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu we współpracy ze Spółdzielnią Socjalną Wigor w Żalinowie;

7) Stowarzyszenie Rozwoju Jaksic:

- w ramach współpracy wychowankowie rodzin zastępczych mieli możliwość skorzystania z wyjazdu wakacyjnego na kolonie do Niemiec;

8) Ochotniczy Hufiec Pracy w Inowrocławiu:

- Centrum współorganizowało z OHP ferie zimowe, w których również brali udział podopieczni rodzin zastępczych;

9) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Gesal”:

- na zaproszenie Firmy wychowankowie rodzin zastępczych uczestniczyli w pikniku w Łącku z okazji Dnia Dziecka „Gesal wśród Żółtych rączek”;

10) Biuro podróży „Lutur”:

- we współpracy z Firmą podopieczni rodzin zastępczych skorzystali z wypoczynku letniego w miejscowościach nadmorskich;

11) Biblioteka Miejska im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu:

- udział małoletnich z rodzin zastępczych w spektaklu „Przygody Pipi Skarpetki” oraz „Kopciuszek na wesoło”;

- spotkanie z podróżniczą rodziną Łopacińkich;

12) Fundacja Orlen Dar Serca w ramach realizacji projektu „Zdrowy rodzic szczęśliwe dziecko”:

- udział opiekunów zastępczych w spotkaniu z dietetykiem, psychologiem, instruktorem fitness, fizykoterapeutą i instruktorem nordic walking;

13) Katolickie Stowarzyszenie „Służyć Życiu”:

- współorganizowanie pikniku rodzinnego mającego na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego;

14) Fundacja „Polki Mogą Wszystko”:

- w ramach programu „Wiem, że warto się uczyć” wychowankowie przebywający w pieczy zastępczej mogli uzyskać stypendia finansowe na rozwój swoich zainteresowań.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Niektóre rodziny zastępcze korzystały z poradnictwa psychologa funkcjonującego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Jednocześnie koordynatorzy weszli 1 222 razy w środowisko rodzin zastępczych. Podczas tych wizyt udzielali porad i starali się pomagać w rozwiązywaniu bieżących spraw.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum 2” rodziny zastępcze korzystały z poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego. Dzieci z rodzin zastępczych i biologicznych uczestniczyły w cyklicznych warsztatach pn. „Moje emocje”. Warsztaty te miały na celu zapoznanie dzieci z pojęciem różnych emocji i naukę radzenia sobie z nimi. Odbływały się również warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie. Podczas warsztatów dla dorosłych równolegle dzieci uczestniczyły w zajęciach animacyjnych, na których małoletni uczyli się pracy zespołowej, kreatywnej, rozwijali umiejętności plastyczno-techniczne.

10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu.

W ramach realizacji projektu „Rodzina w Centrum 2” rodziny zastępcze oraz wychowankowie rodzin zastępczych mieli możliwość skorzystania z porad prawnika. Porad prawnych udzielono przede wszystkim w zakresie: wykonywania władzy rodzicielskiej, alimentacji, uregulowania kontaktów z dzieckiem czy pomocy przy sporządzaniu pism procesowych.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Centrum co trzy miesiące przeprowadzało okresową ocenę sytuacji dzieci do lat trzech przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, a dla starszych podopiecznych co pół roku.

W celu dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zbierał informacje m.in. z dokumentów źródłowych (karty dziecka, karty rodziny zastępczej, wysłuchania małoletniego, obserwacji poczynionych w środowisku, opinii szkolnej, zaświadczeń lekarskich i innych dokumentów źródłowych posiadanych przez organizatora).

Informacje na temat dzieci zbierano również poprzez konsultacje z rodzinami zastępczymi, które dotyczyły w szczególności sytuacji zdrowotnej dzieci, sytuacji szkolnej, kontaktu z rodzicami biologicznymi, występujących trudności z dzieckiem i innych ważnych informacji na temat dzieci. W przypadku dzieci w wieku szkolnym pozyskiwano również informacje ze szkoły, w której uczą się podopieczni. Informacja ta dotyczyła w szczególności ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej małoletnich oraz ustalenie, czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesują się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.

Przy dokonywaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z ośrodkami pomocy społecznej w celu ustalenia informacji dotyczącej funkcjonowania rodziców biologicznych i możliwości przejęcia przez nich opieki.

W ocenie sytuacji dziecka brali udział przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, a także pedagog, psycholog, pracownik socjalny, koordynator rodzin zastępczych, pracownik ośrodka adopcyjnego oraz przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podczas pracy zespołu omawiano sytuację poszczególnych dzieci, dokonano modyfikacji planów

pomocy dziecku oraz oceniono zasadność dalszego pobytu małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły dokonanej oceny przekazano do właściwych sądów.

W ciągu roku przeprowadzono 379 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2019 r. przedstawiciele organizatora wzięli udział w 22 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy na terenie powiatu.

W 2019 r. przeprowadzono również ocenę funkcjonowania 135 rodzin zastępczych z powiatu inowrocławskiego.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Opis zadania powiatu - punkt 4 i 6 w rozdziale I.

13. Przeprowadzanie badań psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2019 r. badania psychologiczne przeszło 12 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej i 2 na rodzinę pomocową. Diagnoza obejmowała określenie predyspozycji i motywacji kandydatów. Pozytywną opinię psychologa otrzymało 10 osób. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 12 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, z czego 7 osób otrzymało skierowanie na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych. Dodatkowo, również na zlecenie sądów analizowano sytuację rodzinną 11 kandydatów na spokrewnioną rodzinę zastępczą. Kwalifikacja obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W 2019 r. PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizował spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych, podczas których opiekunowie zastępczy mieli możliwość wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Opiekunowie brali również udział w szkoleniu pt.: „Problemy współczesnej rodziny” organizowanej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Rodziny ponadto wymieniały się wiedzą zdobytą na innych szkoleniach organizowanych m.in. przez ROPS w Toruniu, bądź w ramach projektu „Rodzina w Centrum”. Opiekunowie mieli również możliwość korzystania ze wsparcia psychologa i pedagoga.

W 2019 roku w ramach realizacji projektu RWC i RWC2 przeprowadzone zostały warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie zarówno dla rodziców zastępczych jak i dla rodziców naturalnych mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie odbyły się 2 warsztaty, w których uczestniczyło 16 osób. Tematyka warsztatów obejmowała m.in. doskonalenie kompetencji wychowawczych i stymulowania rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci. Na czas trwania warsztatów została zapewniona opieka animatora dla dzieci, których rodzice uczestniczyli w warsztatach.

14a. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- 1) „Problemy współczesnej rodziny” Inowrocław;
- 2) „Rodzina jest najważniejsza” Kongres Rodzicielstwa Zastępczego Warszawa;
- 3) „Profilaktyka zachowań ryzykownych. Narkotyki i NSP” Zakopane;
- 4) Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wolontariat wobec wyzwań starości” Inowrocław;
- 5) konferencja naukowa „Przemocy mówię – NIE”;
- 6) „Bezpieczeństwo w sieci – prewencja cyfrowych zagrożeń wieku dorastania”;
- 7) „Autoagresja wśród dzieci i młodzieży – gdy wrogie uczucia kierowane są przeciwko sobie i swojemu ciału” Inowrocław.

15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawił sprawozdanie Staroście Inowrocławskiemu i Radzie Powiatu Inowrocławskiego w marcu 2019 r. Sprawozdanie stanowiło załącznik do uchwały Nr V/36/2019 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 1 marca 2019 r.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2019 r. zgłoszono 29 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego w Jaksicach. Dla 9 małoletnich pozyskano rodzinę i zakończono procedurę adopcyjną.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2019 r. jedna z zawodowych rodzin zastępczych wystąpiła z wnioskiem o udzielenie 30 dni urlopu. Za zgodą sądu opiekę nad 2 podopiecznych sprawowali krewni.

III. Opłata za pobyt w pieczy zastępczej rok 2019.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty za dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 114 matek i 113 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miały 74 matki na rzecz 99 dzieci oraz 72 ojców na rzecz 88 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 40 matek na rzecz 56 dzieci oraz 41 ojców na rzecz 54 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 23 matek i 19 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 13 matek na rzecz 20 dzieci oraz 10 ojców na rzecz 13 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 10 matek na rzecz 12 dzieci oraz 9 ojców na rzecz 11 dzieci.

Zgodnie z art. 193 ust. 2 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 50 matek i 54 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 30 matek na rzecz 55 dzieci oraz 33 ojców na rzecz 50 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 20 matek na rzecz 33 dzieci oraz 21 ojców na rzecz 33 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 12 matek i 12 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 7 matek na rzecz 10 dzieci oraz 6 ojców na rzecz 6 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 5 matek na rzecz 6 dzieci oraz 6 ojców na rzecz 10 dzieci.

IV. Postępowania alimentacyjne.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W 2019 r. dyrektor Centrum złożył 18 pozwów o ustalenie alimentów w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 8 pozwów o ustalenie alimentów w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 136 matek i 130 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciły 52 matki na rzecz 66 dzieci oraz 24 ojców na rzecz 31 dzieci;

- 2) zasądzone alimenty miały 66 matki na rzecz 85 dzieci oraz 95 ojców na rzecz 115 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 18 matek na rzecz 22 dzieci oraz 11 ojców na rzecz 15 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 19 matek i 17 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciła 1 matka na rzecz 2 dzieci oraz 1 ojciec na rzecz 1 dziecka;
- 2) zasądzone alimenty miało 15 matek na rzecz 19 dzieci oraz 14 ojców na rzecz 17 dzieci;
- 3) nie miały ustalonych alimentów 3 matki na rzecz 6 dzieci oraz 2 ojców na rzecz 5 dzieci;

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 68 matek i 67 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciły 23 matki na rzecz 36 dzieci oraz 11 ojców na rzecz 19 dzieci;
- 2) zasądzone alimenty miało 41 matek na rzecz 69 dzieci oraz 52 ojców na rzecz 81 dzieci;
- 3) nie miały ustalonych alimentów 4 matki na rzecz 7 dzieci oraz 2 ojców na rzecz 2 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 13 matek i 13 ojców, z tego:

- 1) zasądzone alimenty miało 8 matek na rzecz 12 dzieci oraz 9 ojców na rzecz 10 dzieci;
- 2) dobrowolne alimenty płaciły 3 matki na rzecz 5 dzieci oraz 1 ojciec na rzecz 1 dziecka.
- 3) nie miały ustalonych alimentów 2 matki na rzecz 3 dzieci oraz 3 ojców na rzecz 6 dzieci.

V. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej obejmują zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z tego zakresu i są ujęte w budżecie na 2020 rok.

Za priorytetowe w 2020 r. uznano:

- 1) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu inowrocławskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu, w szczególności poprzez rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych powiatu, w tym zagwarantowanie w budżecie Powiatu Inowrocławskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych;
- 3) utworzenie jednej rodziny zastępczej zawodowej;
- 4) wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym;
- 5) objęcie rodzin opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 7) dalsze prowadzenie grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 8) wysokość środków finansowych:
 - a) na świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych – 2 164 859 zł,
 - b) na pomoc jednorazową i losową rodzin zastępczych – 40 000 zł,
 - c) na wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych – 468 397 zł,
 - d) na wynagrodzenie rodzin pomocowych – 12 000 zł,
 - e) na wynagrodzenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 382 635 zł,
 - f) na zatrudnienie pomocy dla zawodowych rodzin zastępczych – 81 600 zł,
 - g) na opłaty związane z utrzymaniem i remontem pomieszczeń zawodowych rodzin zastępczych - 25 000 zł,
 - h) na dofinansowanie do wypoczynku dziecka - 28 000 zł,

- i) na pomoc pieniężną dla osób usamodzielnianych - 959 505 zł, w tym:
 - na kontynuowanie nauki – 687 943 zł,
 - na wyprawki rzeczowe – 77 400 zł,
 - na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych – 43 000 zł,
 - na usamodzielnienie – 139 142 zł,
- j) na dotacje dla powiatów na dzieci w rodzinach zastępczych - 913 514 zł;
- k) na dotacje dla powiatów i województw na dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 1 513 310,64 zł,
- l) na funkcjonowanie Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny - 6 617 911,80 zł.

Opracował: Rafał Walter

Inowrocław, marzec 2020 r.